

Kursplan för

Alkohol- och drogberoende - diagnostik och behandling ur ett bio-psykologiskt perspektiv, 7.5 hp

Alcohol and Drug Dependence - Diagnostics and Treatment from a Bio-psychological Perspective, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2024.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT17 , VT19 , VT22 , VT23 , VT24

Kurskod	2PS038
Kursens benämning	Alkohol- och drogberoende - diagnostik och behandling ur ett bio-psykologiskt perspektiv
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Psykologi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CNS
Datum för fastställande	2016-10-19
Reviderad av	Utbildningsnämnden CNS
Senast reviderad	2023-09-27
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2024

Särskild behörighet

Godkänt resultat från psykologprogrammets termin 1-3 omfattande 90 hp samt minst 15 hp från termin 4.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- definiera nyckelbegrepp inom beroendområdet
- översiktligt redogöra för verkningsmekanismerna för de vanligaste substanserna samt dess fysiska och psykiska symtom vid påverkan
- översiktligt redogöra för och reflektera över beroendets inverkan på individen utifrån ett

biopsykosocialt synsätt

- uppvisa kännedom om prevalens och epidemiologi för beroenderelaterade problem
- uppvisa kännedom om psykologiska och neurovetenskapliga förklaringsmodeller för uppkomst och vidmakthållande av samt tillfrisknande från substansberoende
- uppvisa kännedom om evidensbaserade behandlingsmetoder vid beroendetillstånd
- uppvisa kännedom om vanliga situationer då psykologer kommer i kontakt med individer med substansrelaterade problem och beroende

Innehåll

Kursen ger en översikt över i vilka situationer kliniskt verksamma psykologer kan stöta på problemet med substansberoende eller dess konsekvenser, samt vikten av att identifiera och behandla substansberoende i ett så tidigt skede som möjligt.

Kursen tar upp verkningsmekanismerna hos de vanligaste substanserna, samt dess effekter på kort och lång sikt. Psykologiska och neurovetenskapliga perspektiv på uppkomst, vidmakthållande av och tillfrisknande från beroende behandlas, liksom riskfaktorer för substansberoende.

Aktuella diagnoser på området tillsammans med prevalens och epidemiologi för substansrelaterade problem behandlas, liksom samsjuklighet mellan substansberoende och andra psykiatriska tillstånd. Kursen ger fördjupad kunskap om psykologisk behandling baserad på Kognitiv beteendeterapi (KBT) samt Motivational Interviewing (MI) av alkoholberoende patienter, som är den största patientgruppen. Kursen ger också en översikt över andra behandlingsmetoder inklusive läkemedelsbehandling vid substansberoende.

Slutligen ger kursen en introduktion till en specifik behandlingsmetod vid alkoholberoende, baserad på principerna för KBT. Behandlingen sätts i ett sammanhang för upptäckt, utredning och behandling. En översikt över validerade bedömningsinstrument görs.

Arbetsformer

Kursen inleds med en introduktionsföreläsning och avslutas med en gemensam redovisning och diskussion av patientfall. Arbetsformerna består i övrigt av ca 8 undervisningsdagar under en tvåmånadersperiod, varvat med självständigt arbete via inläsning av kurslitteratur och individuella studieuppgifter, samt obligatoriska skriftliga diskussioner i lärplattform, se rubriken "Examination". Auskultation eller liknande lärandeaktiviteter kan förekomma.

Examination

Kursen examineras på följande sätt:

- a) individuell muntlig redovisning av två patientfall, ges betyget U eller G
- b) obligatoriskt deltagande i skriftlig diskussion via lärplattform

På kursen ges något av betygen U eller G. För betyget G på hel kurs krävs G på muntlig redovisning av patientfall, samt fullgörande av obligatoriska utbildningsinslag.

Frånvaro från eller ej fullgörande av obligatoriska utbildningsinslag

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från eller ej fullgörande av obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i eller fullgjort de obligatoriska utbildningsinslagen, eller tagit igen frånvaro/ brister i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från eller ej fullgörande av ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att studenten inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Möjlighet till undantag från kursplanens föreskrifter om examination

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal

examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsinslag m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förhållningssätt får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Om kursen läggs ner eller genomgår stora förändringar kommer information om övergångsbestämmelser att anges här.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt KI:s lokala riktlinjer. Resultat och eventuella åtgärder återförs till studenterna via kurswebb.

Kursen kan komma att ges på engelska.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Artiklar tillkommer

Hammarberg, Anders; Wallhed Finn, Sara

Åter till kontrollerat drickande : en handbok för kliniker

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 269 s.

ISBN:9789144097305 LIBRIS-ID:17592822

[Sök i biblioteket](#)

Hammarberg, A., Andreasson, S., Fahlke, C., Forsbe

Manual för motivationshöjande behandling (MET)

Institutionen för klinisk neurovetenskap, 2014

www.alkoholhjalpen.se

Rekommenderad litteratur

Beroendemedicin

Franck, Johan; Nylander, Ingrid

2., uppdaterade och omarb. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 370 s.

ISBN:9789144099859 LIBRIS-ID:17225002

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Agerberg, Miki

Kidnappad hjärna : en bok om missbruk och beroende

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2018] - 231 sidor

ISBN:9789144117300 LIBRIS-ID:w4s9kvwgt6rtn9cg

[Sök i biblioteket](#)